

PhDr. Tomáš Surý, ArtD. (režie)

Je absolventem Fakulty humanistiky Trnavské univerzity v Trnavě (dějiny umění) a Hudební a taneční fakulty Vysoké školy múzických umění v Bratislavě (operní režie, teorie hudby).

Profesně se zajímá především o problematiku opery 18. století. K nejvýznamnějším projektům patří představení oper: *Johann Joseph Fux: Costanza et Fortezza* - v přípravě, premiéra 31. 7. a 1. 8. 2015 (Světce 2015) *Joseph Haydn: La canterina* (Bratislava 2015), *Wolfgang Amadé Mozart: Le nozze di Figaro* (Bratislava 2014), *W. A. Mozart: Lo sposo deluso* (Bratislava 2013), *Joseph Haydn: La canterina* (Bratislava 2012), *Christoph Willibald Gluck: Orfeo ed Euridice* (Bratislava 2003).

S tzv. starou hudbou se setkal i jako asistent režie u více projektu, například: *W. A. Mozart: Così fan tutte* (2013, Astra Theatru, Victoria, Gozo, Malta; režie Maria Luisa Bigai, dirigent Michelangelo Galeati), *W. A. Mozart: Don Giovanni* (2011, Mestské divadlo P. O. Hviezdoslava Bratislava, režie Pavol Smolík, dirigent Dušan Štefánek), *W. A. Mozart: Così fan tutte* (2008, Divadlo SLUK Bratislava, režie Pavol Smolík, dirigent Marián Lejava), *W. A. Mozart: Così fan tutte* (2002, Malá sála Slovenskej filharmónie Bratislava, režie Andrea Hlinková, dirigent Ondrej Lenárd, Miroslav Oswald), *A. Draghi: Il marito ama più* (mezinárodní festival Dni starej hudby 2002, Bratislavský hrad, režie Roman Bajzík, Solamente naturali, hudobné naštudování Stephen Stubbs).

Několikrát participoval na projektech autentického oživení málo uváděných melodramů z 18. století: *Anton Zimmermann: Andromeda a Perzeus* (režie, překlad textu, naštudování textu), hudební nastudování Marián Lejava, Festivalový orchestr Apollo, mezinárodní festival Dni starej hudby, koncertní síň Dvorana VŠMU Bratislava 2009; *Jiří Antonín Benda: Ariadna na Naxe* (asistent režie), hudební nastudování Peter Zajíček, režie Pavol Smolík, Dvorana VŠMU Bratislava 2007; *Jiří Antonín Benda: Ariadna na Naxe + Médea* (asistent režie), hudební nastudování Anton Popovič, orchestr Musica Aeterna, mezinárodní festival Bratislavské hudobné slávnosti, Malá sála Slovenskej filharmónie Bratislava 2002.

Tomáš Surý se také věnuje inscenování oper mladších slohových období. S dirigentem Ondrejom Lenárdem a sopranistkou Adrianou Kučerovou režijně spolupracoval na inscenacích oper *Gaetana Donizettiho L'elisir d'amore* (Malá sála Reduty Bratislava, 2005) a *Ch. W. Glucka Orfeo ed Euridice* (Malá sála Reduty Bratislava, 2003). Z oper 20. století patří k jeho profilovým autorům především Bohuslav Martinů (*Slzy nože* Bratislava 2015, *Hlas lesa* Ostrava 2010; *Veselohra na mostě* Ostrava 2010) a Gian-Carlo Menotti (*Amelia al ballo* Bratislava 2013, *The Telephone* Bratislava 2003, hudební nastudování americká vokální pedagogička Sarah Meredith, Lucy: Adriana Kučerová). U některých z uvedených

oper šlo o slovenské premiéry.

Tomáš Surý mnohokrát spolupracoval na přípravě scény a kostýmů k hudebním divadelním představením. Pro dva koncerty Ivy Bittové na Slovensku v roce 2003 připravil light design (koncertní síň Slovenské filharmonie Bratislava, Kostel sv. Jakuba v Trnavě).

Tomáš Surý je autorem scénářů a režie k několika večerům autorských komediálních operních koláží, jako například *Vlasy alebo Mladá láska, to je raj* (Divadlo LAB Bratislava 2014), *Štrikujúca Venuša alebo Sentimentálne scény s koncentrátom emócií* (Mestské divadlo P. O. Hviezdoslava Bratislava 2012), *Fluskáčik alebo Posledné Vianoce pred najbližším koncom sveta* (Divadlo LAB Bratislava 2011), *Prodaná Rusalka – surreální pohádka z prostredí prstonárodného svépomocného cirkusu* (Divadlo LAB Bratislava 2010, Divadlo Cooltur Ostrava 2012), *Figaro frammentato* (Malá scéna VŠMU Bratislava, 2010), *Všetko je ako má byť – povinná radost v šiestich skutočných tableau* (Štúdio 12 Bratislava, 2004), *Čakáreň* (Malá sála Slovenskej filharmónie Bratislava, 2002).

S inscenacemi se zúčastnil mezinárodních festivalů, například *Operowe Forum Młodych Bydgoszcz 2011* (Martinů: Veselohra na mostě), *Dni Muzyki Wokalnej Katowice 2011* (Martinů: Hlas lesa + Veselohra na mostě), *Ostravská muzejní noc 2011* (Martinů: Veselohra na mostě), *Noc kostolov Trnava 2011* (O Francisce Christi forme), *Dilongova Trstená 2010* (In honorem S. Francisci), *Za Gagarinom Bratislava 2001* (Odchádzam zo Zeme, idem do neba)

Je autorem několika divadelních her, které i režíroval: *Odchádzam zo zeme, idem do neba* (Bratislava, 2001), *Margita a Besná* (Trnava, 1995).

Literárně debutoval novelou *Nevyhnutnosť plaču muža : Úmerne malé básne v próze* (vyd. Theatrica 2014).

Jako teoretik se profilově věnuje dějinám a estetice hudebně-dramatických žánrů, především opeře 17. až 19. století, dějinám umění, především italskému umění 13. až 18. století, dále středověké ikonografii, františkánskému umění, klasické a křesťanské symbolice.

Pedagogicky působí v Bratislavě na Vysokej škole múzických umení (Operné štúdio, Dejiny opery, Dejiny a literatúra spevu, Seminár opernej dramaturgie, Dejiny umenia, Analýza dramatického textu), Univerzite tretieho veku Univerzity Komenského (Svet opery, Dejiny umenia) a vede specializované kurzy občanského sdružení Theatrica (www.theatrica.sk).

Bližší info naleznete na webové stránce www.sury.sk